

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie B. W.

oskarżonego o czyn z art. 107 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 13 października 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 9 sierpnia 2021 r.

o przekazanie sprawy II K (...) innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 26 listopada 2020 r., sygn. akt II KK (...), uniewinnił B. W. od popełnienia przestępstwa skarbowego określonego w art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 16 lutego 2021 r., sygn. akt VII Ka (...) uchylił wyrok Sądu Rejonowego w O. i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W dniu 28 czerwca 2021 r. obrońca oskarżonego B. W. wystąpił z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W., z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku obrońca powołał się na stan zdrowia oskarżonego oraz fakt zmiany miejsca zamieszkania i obecne zamieszkiwanie na terenie W.

Uwzględniając powyższe okoliczności, potwierdzone złożonymi przez obrońcę dowodami w postaci kopii umowy najmu lokalu mieszkalnego, zaświadczenia o

zameldowaniu na pobyt czasowy oraz opinii sądowo-lekarskich sporządzonych przez biegłego medycyny sądowej J. P. w dniach 04 czerwca 2019 r. oraz 22 listopada 2019 r., Sąd Rejonowy w O. postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2021 r. na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy B. W. do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.. W uzasadnieniu wskazał, że *„w świetle opinii biegłej z zakresu medycyny sądowej dr med. J .P. z dnia 04.06.2019 r. oraz z 22.11.2019 r. – długotrwałe podróżowanie jest niekorzystne z punktu widzenia stanu zdrowia oskarżonego. W opinii biegła stwierdziła, >>że podróż zwłaszcza na znaczną odległość sprzyja możliwości doznania urazu, co w przypadku B. W. nie jest wskazane z uwagi na towarzyszące urazom wylewy skutkujące znacznym pogorszeniem stanu miejscowego do niemożności samodzielnego przemieszczania się włącznie. Poza tym z uwagi na zaawansowane zmiany stawowe badany ma ograniczoną możliwość poruszania się na dłuższych dystansach a także po schodach<<”*. W uzasadnieniu wniosku sąd zwrócił uwagę na odległy czas sporządzenia obu opinii, przy czym w jego ocenie przewlekły charakter występujących u oskarżonego schorzeń pozwala na zachowanie ich aktualności także w czasie rozpoznania wniosku obrońcy.

W konkluzji wskazano, że *„sytuacja zdrowotna oraz obecne miejsce zamieszkania oskarżonego w ocenie tut. Sądu Rejonowego stanowi rzeczywistą przeszkodę do jego uczestnictwa w postępowaniu sądowym toczącym się przed sądem położonym w znacznej odległości od miejsca zamieszkania tj. przed Sądem Rejonowym w O.”*, a *„przekazanie sprawy pozwoli oskarżonemu na udział w rozprawie minimalizując trudy związane z dotarciem do sądu, zagwarantuje mu odpowiednie prawo do obrony, zwłaszcza wykonywanej osobiście. Ponadto zapewni odpowiednie warunki procedowania z udziałem oskarżonego w celu rozstrzygnięcia kwestii jego odpowiedzialności karno-skarbowej w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s).”*

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 37 k.p.k. określający instytucję przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, jako wyjątek od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji), nie podlega wykładni

rozszerzającej, a jego zastosowanie nie może być powodowane niedogodnościami czy uciążliwością dla oskarżonego, związanymi ze stawieniem przed sądem właściwym, nawet jeżeli powodowane są jego stanem zdrowia.

Przywołane we wniosku okoliczności nie uzasadniają skorzystania przez Sąd Najwyższy z instytucji, o której mowa w art. 37 k.p.k. Przede wszystkim należy zauważyć, że sąd występujący z wnioskiem dysponował jedynie kopiami opinii sądowo-lekarskich wydanych w innych sprawach karnych, tj. Sądu Rejonowego w C., sygn. akt II K [...] (k. 980-982, t. V), oraz Sądu Rejonowego w W. w sprawie VII K [...] (k. 982-984 tom V). Opinie te były wystawione dla innych postępowań, a nadto były sporządzone w znacznej odległości czasowej od dnia wydania postanowienia w tej sprawie. Sąd Rejonowy w O. nie podjął żadnych czynności, które pozwoliłyby zweryfikować aktualny stan zdrowia oskarżonego. Ponadto wnioski wynikające z tych „opinii” żadną miarą nie dają podstaw do kategorycznego stwierdzenia, że oskarżony nie może stawić się na rozprawę przed Sądem Rejonowym w O.. W „opiniach” tych wskazano jedynie, że *„biegła stoi zatem na stanowisku, iż bezpieczniejsze dla badanego w świetle faktycznie poważnego schorzenia, byłoby uczestniczenie w sprawie przed Sądem w B.”*. Stwierdzenie to jest dalece niewystarczające dla uznania, iż zachodzi wypadek niemożności stawienia oskarżonego przed sądem właściwym, na co wskazywał już Sąd Najwyższy w sprawach wystąpień w trybie art. 37 k.p.k. Sądów Rejonowych w K., w K., w M., czy w W., odniesieniu do oskarżonego B. W. (zob. postanowienia: z dnia 7 października 2019 r., V KO 87/19, z dnia 29 października 2019 r., V KO 91/19, z dnia 14 listopada 2019 r., V KO 97/19, z dnia 21 listopada 2019 r. III KO 111/19). Konkluzja tej „opinii”, na co zwracano już uwagę uprzednio, rodzi szereg wątpliwości, zwłaszcza gdy zważyć, że na przedmiotowe schorzenie (hemofilia typu A) oskarżony cierpi od urodzenia i w tym stanie zdrowia prowadził działalność na terenie wielu miejscowości w kraju, w ramach której został mu postawiony m. in. zarzut popełnienia przestępstwa skarbowego (art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.) w niniejszej sprawie.

Co więcej, należy wskazać, że konkluzje biegła poczyniła w oparciu o wywiad przeprowadzony z oskarżonym i badanie przedmiotowe, a jedynym dokumentem o charakterze medycznym było w wypadku opinii z dnia 22 listopada 2019 r.

orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 20 października 2016 r. stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy badanego. Dodatkowo osłabia to, i tak niekategoryczne w swej wymowie wnioski, co do możliwości uczestnictwa oskarżonego w rozprawie przed sądem innym niż w B.. Już choćby to ostatnie stwierdzenie, rozpatrywane w kontekście obecnie wskazanego we wniosku sądu, winno przesądzać o potrzebie wydania aktualnej opinii w tej sprawie.

Nie sposób też nie dostrzec, że przywołane opinie biegłej zostały wydane odpowiednio w dniu 4 czerwca 2019 r. oraz 22 listopada 2019 r., a zatem przed dwoma laty, przy czym w wypadku opinii sporządzonej dla Sądu Rejonowego w C. badanie oskarżonego odbyło się w dniu 31 maja 2019 r., podczas gdy w drugiej ze wspomnianych opinii (dla Sądu Rejonowego w W.) wyraźnie zastrzeżono, że do jej sporządzenia wykorzystano wyniki badania sądowo- lekarskiego przeprowadzonego w dniu 8 listopada 2019 r., zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w K..

Już choćby z tego powodu, zasadne jest stwierdzenie, że w dacie wystąpienia, Sąd Rejonowy w O. nie dysponował aktualną i pełną informacją o stanie zdrowia oskarżonego. Ubocznie warto podkreślić, co zupełnie uszło uwadze sądu właściwego, że w toku pierwszego rozpoznania sprawy rozprawy toczyły się pod nieobecność oskarżonego, który nie wyrażał woli osobistego w nich uczestnictwa.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.